

הספד הרב יעקב קליין בעת הלוויה

על הכתוב **וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה** – אומר רש"י:

ויצא – לא היה צריך לכתוב אלא **ויֵלֶךְ** יעקב חרנה, ולמה הזכיר יציאתו? אלא מגיד, שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם: שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה; יצא משם – פנה הודה, פנה זיוה, פנה הדרה. וכן (רות א 7) **וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם**, האמור בנעמי ורות.

מוסיף מהר"ל בגור אריה:

[ח] פנה הודה וכו'. ונראה, שמזכיר ג' דברים: לפי שהצדיק בעיר מדריך האנשים בקרבה ביראת-שמים, שהוא מצות עשה ולא תעשה, והם מצות השם יתברך; והשני – שהוא משכיל אותם בחכמה; והשלישי – ללמד אותם מדות טובות והגונות, הנזכרים במסכת אבות, והדומים לאלו המדות (ה)טובות והישרות.

וכנגד הראשון אומר 'פנה הודה', כי ההוד הוא לשון שבח, כמו "הודו לה" (תהילים קלו 1); ועל האיש, שהוא ירא אלהים – נאמר עליו, שראוי לשבח אותו, כמו שנאמר (משלי לא 30) "יראת ה' היא תתהלל", ויראת ה' הוא לו שבח בוודאי.

וכנגד החכמה, שהוא מלמד אותם, נאמר: 'פנה זיוה', הנאמר על החכמה שהיא זיו, כדאמרינן בפרק מי שהחשיך (שבת קנו ע"א) 'מאן דאתילד בד' בשבת, יהא גבר חכים ונהיר', ופירש"י 'גבר זיוטנאי', וכן "חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ח 1).

'הדרה' הוא רמז על המידות המשובחות, שהם תפארת לעושיה, כדאמרינן (משנה, אבות ב, א) 'איזה דרך יבחר לו האדם? כל שהיא תפארת לעושיה'.

אהובנו, שלמה, נפטר במוצאי שבת קודש, אחר שבמנחה קראנו את פתיחת פרשת ויצא יעקב.

דברי מהר"ל הם תיאור מדויק של שלמה ז"ל.

שלמה הצטיין ביראת-שמים: בבית-הספר לווינסון בקרית-ים, שניהל אותו שנים רבות, הוא לא הפסיק לציין את חשיבות יראת השמים. מאמץ רב עשה כדי להחדיר בתלמידים, וללא הרף, את הצורך ביראת-שמים.

גם "משכיל אותם בחכמה": חכמת שלמה התאפיינה באינטואיציה טבעית, היגיון בריא ושכל ישר. על בסיס זה הוסיף ובנה חכמה – בתורה ובמדע ודאג בכל מאוודו "להשכיל אותם" – את תלמידיו.

ההצטיינות השלישית של שלמה היתה במידות: בעל לב טוב היה, אוהב את הקטון – כגדול ומאיר פנים לכל אדם, ועם גדולתו בתורה ובמדע – היה צנוע וחש עצמו כשווה בין שווים.

יצוא יצא שלמה מאתנו. יציאתו אכן משאירה רושם כבד עלינו: פנה ההוד, פנה הזיו, פנה ההדר.

**תהא נשמתו צרורה בצרור החיים!
הרב יעקב קליין**